

GLAS

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

LETO (año) XLIX št. 3-4

EL VOCERO DE LA ACCION CULTURAL ESLOVENA

juliji-december 2002

Katica Cukjati

Bliža se poletje, približujejo se nam radostno pričakovani božični in novoletni prazniki.

Res precej nestrpno pričakovani prazniki, z veseljem in mirnim navdihom globoko verske vsebine, ki jih prepleta.

Istočasno pa nam tudi predstavlja zaključek letošnjega leta, neki oddih, neko oddaljenost vsaj začasno od težkih okoliščin, ki so letos doletele argentinsko javno politično in gospodarsko življenje.

MISLI OB ZAKLJUČKU LETA

Dejstvo je, da tako v družinskem in privatnem življenju posameznika kot v bivanju ustanov in organizacij se pa pomakne pratika – koledar v drugo novo leto, o katerem se kujejo upapolni načrti.

Istočasno pa se ne moremo kot posamezniki in kot člani organizacij izogniti neke vrste bilanci o uspehih in porazih, o napredku in pomanjkljivostim, ki smo jih doživeli v tem letu, ki se približuje zatonu.

Letos so se v okviru Slovenske kulturne akcije vršile razne precej originalne slikarske razstave, kvalitetni pevski koncerti in prav dobro odigrane dramske predstave. Predavanja in spominski večeri so bili na zahtevani višini. V večini primerov so pretežno sodelovali že tukaj rojeni člani slovenske skupnosti. Seveda, da so vsi kulturni večeri sposobni še večje kvalitete in izpopolnitve.

Imeli smo predvidenih več referatov, predavanj in tudi recitacije mladih, že tukaj rojenih pesnikov. Zaradi števila predstav in proslav drugih ustanov in organizacij, zaradi nepričakovanih obiskov iz Slovenije in časovne omejitve ni bilo več datumov na razpolago, da bi izpolnili z vsemi predvidenimi večeri.

Razveseljivo je dejstvo, da so bili vsi večeri SKA tudi glede števila publike odlično obiskani. Vsak ustvarjalec v svojih kreacijah in vsak mislec v svojih dognanjih želi posredovati svoje rezultate občinstvu. Težko si je zamisliti ustvarjalca ali znanstvenika, ki bi delal na svojem področju sam zase. Prisotnost publike na kulturnih večerih, izmenjava mnenj in komentarji vzpostavijo most – dialog med intelektualcem, umetnikom in publiko. Ta izmenjava se pa spremeni v medsebojno obogatitve. Slovenska kulturna akcija ni zaprta v svoj krog – kot kakšni bogovi v Olimpu – temveč je odprta vsem, katere zanima kulturno delovanje in iščejo svežino, bogastvo in odprtost, ki jo nudi ustvarjanje in poustvarjanje lepote v barvah, pesmi, besede in razmišljanju.

Letos pa se je tudi ponudila priložnost, da sta v prvem primeru Naš dom San Justo s koncertom Finkovih, v drugem primeru pa slovensko dušno pastirstvo z igro Barka brez ribiča priredila pod okriljem SKA ta dva večera. Mislim, da je tudi to pomemben korak naprej v povezavi s celotno slovensko skupnostjo in zbližanju organizacije k širši slovenski publiko.

Kljub vsem težavam, na katere naletijo slovenski kulturniki v Argentini, kljub omejenemu številu sodelavcev, kljub pomanjkljivosti članov, ki smo precej oddaljeni kvaliteti tistih veljakov, ki so bili steber SKA in jih ni več med nami, z optimizmom in v iskanju novih poti in načinov skušamo po svojih skromnih močeh nuditi celotnemu slovenskemu življu nekaj bogatih sadov in sejati zanimanje v iskanju kulturnih vrednot. ■

Slovenska kulturna akcija,
želi vsem svojim ustvarjalnim članom, sodelavcem, naročnikom, dobrotnikom, bralcem in vsem prijateljem v Argentini, po svetu in v Sloveniji blagoslovljen božič in srečno ter uspešno novo leto 2003.

Odmevi

NA ČLANEK DIALOG MED KULTURAMI - ZA CIVILIZACIJO LJUBEZNI IN MIRU

PISMI DR. MIRKU GOGALI

Dragi monsenjor

Z velikim zanimanjem sem prebral Vaš članek v Meddobju št. 1-2 2002 pod naslovom Dialog med kulturami - za Civilizacijo Ljubezni in Miru (predavanje pri SKA dne 6, oktobra 2001).

Čestitam Vam prav izkreno. Lepo ste osvetlili ne lahko problematiko našega izseljenstva, ki nas spremlja, odkar smo se dobro naselili v tej novi deželi. To ste storili ob poslanici Janeza Pavla II Dialog med kulturami - za civilizacijo ljubezni in miru ob priliki svetovnega dne miru, za 1. januar 2001.

Veliko izvirnih misli ste napisali, ki so sad Vašega osebnega razmišljanja in študija. Resda je že precej napisanega o narodnosti in kulturi, a to le zelo načelno, ne pa obrnjeno kot jo doživljamo mi Slovenci tu v Argentini in v manjši meri tudi mnogi drugi slovenski izseljenci drugod po svetu. Na jasn način in z lepimi primerami ste bralcem približali pojem narodnosti in kulture in z njima povezano problematiko. To so težki pojmi, ker so pač tesno povezani z življenjem, to je pa tako bogato in bujno, da ga ni mogoče spraviti v dokončno veljavne formule. Lepo ste na primer opisali, kako so otroci naših izseljencev bili in so še postavljeni v težke alternative med zvestobo slovenstvu in vživljanju v novo kulturo ter sprejemanjem pripadnosti novi narodnosti dežele, v kateri pač živijo.

Te napetosti med prvim in drugim seveda ne doživljajo vsi enako. Poznam tukaj rojene otroke slovenskih staršev, ki so, skoro bi rekel, bolj slovensko zavedni in čuteči kot pa morda celo njihovi starši, ki so prišli iz Slovenije. So pa spet drugi, v drugi skrajnosti, ki so se že skoro popolnoma asimilirali novi kulturi in prav malo še čutijo po slovensko.

Sicer pa ne mislim dodati Vašim mislim kaj novega. Menim, da ste dovolj jasno razčlenili našo izseljenko

problematiko. V bolj konkretnih vprašanjih se bo treba zmeraj znova vračati k Vašim mislim in jim tam iskati prave rešitve. Veliko je že to, da nam je načelno jasno, v čem obstoji naša tozadevna problematika. Če drugega ne, je že to veliko, da se zavedamo, da ta problematika obstoji in na kaj moramo biti pri nje reševanju pozorni in pri tem imajo Vaša pogosta razmišljanja veliko zaslugo.

Tudi Vam moramo biti hvaležni, da ste nam približali - vsaj v nekaterih važnih točkah - papeževo pismo, ki se nanaša na isto temo, ki ste jo Vi pogosto obravnavali in ki v bistvu soglaša z Vašimi mislimi.

Naj bo zadosti. Hotel sem Vam samo čestitati in Vam tudi jaz izraziti svojo hvaležnost za ves Vaš trud, ki ste ga vlagali skozi desetletja v to našo problematiko.

Z najlepšim pozdravom, vdani.

Lojze Kukovica, SJ

Lorain, 22. oktobra, 2002

Dragi Mirko!

Pisal si mi za moj god za sv. Petra in Pavla in potem še enkrat. Dobil sem Tvoje predavanje, ki si ga imel pred letom in je izšlo v Meddobju. O tem »Dialogu med kulturami« bi Ti rad povedal nekaj misli, kot sem obljubil.

Najprej Ti čestitam k tolikšnemu delu. Saj si v tem predavanju na kratko povzel glavno vsebino mnogih Tvojih predavanj od leta 1964 naprej. Upravičeno si se lahko čudil, da si že pred 37. leti začel razmišljati o istih problemih, kot jih ima papeževa poslanica za novo leto 2000, in še bolj, da so Tvoja razmišljanja v polnem soglasju z naukom papeževe poslanice. Posebno pozornost si posvetil prvemu in drugemu poglavju poslanice, ker so pač podlaga za dosego sožitja med raznimi kulturami in so velikega pomena za našo skupnost, za nas izseljence po drugi svetovni vojni in za naš drugi in tretji rod.

Prav imaš, ko trdiš, da je »človeška vzgoja in kulturna pripadnost« in podobno narodna pripadnost velika etična dobrina, vendar podrejena božjim zakonom. To mi je prišlo na misel zadnjo nedeljo, ko smo poslušali Kristusov evangelij naj damo cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Ti si našel pravo ravnovesje, ker se trdo držiš katoliškega nauka, ki ga tudi papež oznanja v svoji poslanici in drugod.

Zdi se mi, da je prof. Janžekovič ob vdoru Nemcev napisal oster članek, v katerem je pretiraval, da je narodnost enaka dobrini vere. Vsaj jaz sem ga tako razumel. Ljubezen do naroda, do jezika in domovino ljube je naša dolžnost in krepost. Vendar se nobena migracija ne more upirati vplivom novega okolja in slej ko prej večji ali manjši asimilaciji. To je naravni pojav. Svoje posebnosti in vrednote moramo ohraniti. Prof. Brumen se je zavzemal za čim večjo prilagojenost argentinski kulturi in čim globlje poznanje in doživljanje naše slovenske kulture. Seveda so lahko razočarani politični priseljenci, če so videli smisel bivanja na tujem v ohranjanju slovenstva.

V Severni Ameriki so bili pogosto katoliški migranti osumljeni, da niso dovolj Amerikanci. Zato zgodovina trdi, da so hoteli biti »super - American«, bolj lojalni kot katerakoli druga skupina in niso bili pripravljeni ugovarjati oblastem, kadar so zlorabljali oblast s krivičnimi zakoni. V zadnjem času so škofje poslali predsedniku Bushu pismo, v katerem izražajo dvom o upravičenosti vojne proti Iraku. Javna občila so se komaj zmenila za ta preroški glas.

Velika čast

Naš široko znani rojak, plezalec in glaciolog, ing. Peter Skvarča, je bil pred kratkim sprejet kot akademik v argentinsko Državno Akademijo za Zemljepis. Tako visoka čast je dosedaj bila priznana samo Ivanu Benigarju pred skoraj 70 leti.

Akademija za Zemljepis je priredila javno izredno sejo v petek, dne 8. novembra ob 18. na svojem sedežu. Na tej seji so medse sprejeli ing. Skvarčo kot rednega člana. Na tej slavnostni seji je predsednik Akademije ing. Roberto J. M. Arredondo izročil ing. Petru Skvarči diplomu in medaljo. Novega člana je predstavil akademik dr. Bruno V. Ferrari Bono, Po tej predstavitvi je ing. Peter Skvarča imel govor na temo: Drastične spremembe v geografiji Antarktičnega polotoka - Razkroj ledenega Larsenovega zidu.

To slavnost je spremljalo veliko število slovenskih rojakov. Ing. Petru Skvarči, članu naše organizacije, pa iz srca čestitamo v imenu Slovenske kulturne akcije k temu velikemu priznanju.

Knjige

PRVI PONATIS...

Knjiga arh. Marjana Eiletza "Moje domobranstvo in pregnanstvo" je dosegla svojevrsten rekord kot še nobena druga naših pisateljev.

Je edina od knjig pisateljev naše politične emigracije, ki so bile izdane v Sloveniji, da je doživela drugo izdajo. Prva izdaja Eiletzeve knjige je doživela velik odmev. O tej drugi pa je med drugim napisal Matevž Kos v Delu: »Učinek Eiletzevega pisanja, pa naj se z njegovo izbiro strinjamo ali ji odločno nasprotujemo, je ravno zato - močna beseda na tem mestu nemara ni odveč - katarzičen«.

FRANC SODJA "MEDITACIJE"

Pri Mohorjevi v Celju je letos izšel dopolnjen ponatis pesniške zbirke Franca Sodje iz Kanade z naslovom "Meditacije". Knjiga je prvič izšla v Buenos Airesu leta 1966. V to novo izdajo v Sloveniji je Sodja dodal še poetične komentarje k risbam Franceta Goršeta. Izdaja tudi ponatiskuje uvodno besedo Alojzija Geržiniča. To so meditativne pesmi lazarista, pesnika in pisatelja,

Brez dvoma so Tvoja predavanja izzvala razpravljanja in kritiko. Pa to si pričakoval. Saj se tudi papežu ne godi drugače. Vendar papeževi uvidi v nevarne skrajnosti suženjskega prilaganja in podrejanja človeka širšim političnim, gospodarskim institucijam elite, globalizaciji in drugim silam, ki spreminjajo kulturo, so izredno važni za naš čas »višje nemorale« in neodgovornosti. In enako važna je rešitev v dialogu med kulturami in v globoki zavesti skupnih vrednot, solidarnosti, miru, življenja in vzgoje. Ovire bo treba odstraniti z odpuščanjem in spravo. Sv. oče je celo za Misijonsko nedeljo poudaril, da je smisel misijonov v sporočilu sprave. Tudi v Torontu je mladim klical, naj bodo sol in luč sveta.

V tem kratkem pismu se nisem mogel dotakniti prenekaterih vprašanj, ki si jih z veliko marljivostjo in velikim talentom študiral in jih povzel v knjigi »Usoda izseljencev«.

Po mojem mnenju je pojem - v najširšem pomenu - kulture obsežnejši kot narodnost. Vendar v to si bil potegnjeno, ko si govoril na prošnjo g. Oreharja o mešanih zakonih. Krščanska načela o narodnosti se ne spreminjajo, a sama stvarnost in ameriška kultura se bistveno spreminjata. Videti in izraziti vso zgodbo o naši današnji kulturnosti ni lahko.

Poleti sem bil dobre tri tedne v Sloveniji. S Tončko in Rezko smo bili skoraj ves čas skupaj, na Brezjah, na Bledu, na Sv. gori in Kureščku. Žal mi je, da se nisem srečal z g. Zorkom Simčičem. Z njim bi se lahko pogovarjala o gornjih temah. Nekaj argentinskih Slovencev se je vrnilo, a imajo težave glede stanovanja in dela... O splošnem položaju pri vas mi je pisala Marija. Najhujše se mi zdi, da ni varnosti in zaščite za mlade. ■

Pavle Krajnik

ki je po vojni emigriral v Kanado. Ocenitvi teh meditacij piše, med drugim, v Delu v Književnih listih Helga Glušič: »Sodjeva poezija niha med izražanjem čustvene občutljivosti in trdne zavesti, upornosti in odločnosti, močne obvladanosti, s čimer njegova poezija doseže dinamičnost in povezovanje dveh ravni doživljanja sveta: od nermirnega samotnega iskanja prehaja v globoko umirjenje v zavetju religioznega čustva«.

PODLISTKA V DRUŽINI.

V zadnjih številkah Družina objavlja življenjsko zgodbo »Spominčki«, ki jo je napisal duhovnik Janez Malenšek iz Argentine o svojem delovanju in misijonarjenju v Argentini. Pred leti jo je napisal za ameriški mesečnik Ave Marija, od koder jo ponatiskuje Družina. Pisec opisuje svoje delovanje v najrevnejšem predelu Buenos Airesa - Carazi ob Riachuelu, nato pa opisuje svoje misijonsko delovanje v Tucumanu, kjer je na konju obiskoval okoliške indijance.

Prav tako Družina objavlja v podlistku knjigo "Zori noč vesela", ki jo je napisal naš član Marjan Marolt kot prvo knjigo, ki jo je izdala Slovenska kulturna akcija. V spremni besedi SKA ni bila omenjena.

Pred kratkim so v Sloveniji (Družina) izdali knjigo dr. Milana Komarja "Iz dolge vigilije".

Denis Poniž

SLOVENSKA LIRIKA 1950-2000. (Slovenska matica)

Zadnji pregled slovenske sodobne lirike je izšel leta 1967. V tej študiji o slovenskih lirikih - emigrantih ni bilo zapisane niti ene vrstice, bili smo zamočani.

Denis Poniž je objavil novo knjigo o Slovenski liriki, ki je izšla konec lanskega leta. Knjigo je izdala Slovenska matica. Med drugim je ta pregled in analiza slovenske lirike še posebno važen za nas emigrante, ker je to prvi tak študij, kjer so liriki izmed slovenske diaspore postavljeni kot popolno enakopravni v sklop splošne slovenske književnosti.

Ko je Slovenija postala samostojna, so o nas začeli precej pisati. Izšle so debele knjige o naši literaturi - Glušičeva, Kermavner itd. Avtor Poniž je zapisal: »Spremembe, ki so ideološko enoumje spravile v ropotarnico zgodovine, zapisal so nam omogočile, da prvič lahko brez omejitev zremo na slovensko liriko z vseh treh njenih izhodišč: ob liriki, ki je nastala v matici, moremo enakovredno upoštevati še liriko slovenskega zamejstva, in zamočano liriko slovenskega eksila, ne samo ameriškega, marveč tudi liriko avtorjev, raztreseno po prostranstvu

15. OBLETNICA RADIJSKE ODDAJE »OKENCE V SLOVENIJO«

V soboto 7. novembra je ta radijska oddaja praznovala svojih 15. let življenja, kar je nekaj izjemnega na tem področju še prav posebno v teh težkih gospodarskih časih.

Okence v Slovenijo je slovenska radijska oddaja v Buenos Airesu. Že dve leti pa se lahko po internetu v živo po celem svetu sledi radijskemu programu. Oddaja je vsako soboto od 13. do 14. ure (argentinski čas) po AM 990 - radio Splendid..

Začeli so z oddajo pod imenom »Slovenski kotiček v Argentini« decembra 1987. Radijsko oddajo je ustanovil Albert Čuk in jo vodil vse do svoje smrti leta 1993. Z delom so nadaljevali njegovi sodelavci pod imenom »Okence v Slovenijo«. Oddaja je v vsem tem času pridobila velik ugled med Slovenci v Argentini. Uredništvo sodeluje s Svetovnim slovenskim kongresom, z radiom Slovenija, radiom Ognjišče, s tiskovno agencijo STA, preko interneta pa tudi z vsemi slovenskimi mediji. Oddaja je kulturnega in informativnega značaja, poleg slovenske glasbe. Mirko Vasle je duša te oddaje in se odgovorno in požrtvovalno posveča temu delu.

Ob tej pomembni obletnici so poslali med drugimi svoje čestitke slovenska Ministrica za Kulturo, radio Ognjišče in Slovenska kulturna akcija.

drugih celin. « Poniž pohvalno omenja tudi Antologijo slovenskega zdomskega pesništva, ki sta jo leta 1980 izdala pri SKA dr. Tine Debeljak in France Papež.

Med prvimi, ki jih knjiga obdelava, so liriki iz petdesetih let dvajsetega stoletja. Tam je med Antona Vodnika, Edvarda Kocbeka in Jožeta Udoviča postavljen nestor, »pažador iz pampe«, dr. Tine Debeljak.

Najprej Poniž našteje njegove pesniške izdane knjige in jih posamezno ocenjuje. Gotovo je na prvem mestu Velika črna maša za pobite Slovence (1949, ponatis v Sloveniji 1990). O njej na koncu omenja, da je pesniški organizem, kakršnih je v slovenski pesmi malo: ob Prešernovem Krstu in Župančičevi Dumi skoraj nimamo take pesnitve.

O drugi pesnitvi Poljub (1951, ponatis v Sloveniji 1993) našteje pesmi, analizira nekatere od njih, pa pravi, da nekatere sodijo prav v vrh Debeljakove poezije.

O tretji zbirki v eksilu Mariji (1954) je spet v zvezi z religiozno – metafizično liriko iz dvajsetih let. Poniž pohvali predvsem pesmi Zazibalka na begu v Egipt in Pieta.

Za njim pride na vrsto France Papež s svojima zbirkama: Osnovno govorjenje (1957) in Dva svetova (1985) To sta dejansko dve domovini, ki se pri Papežu zlivata v eno samo. Naslonjen je na domisvetovski ekspresionizem pa v novem položaju v tujejezičnem svetu.

V ta prvi del lahko šteujemo še Karla Vladimira Truhlarja, ki je v prvih letih sodeloval z emigranti in je izdal več knjig v Argentini.

Precej strani je posvečenih pesniku Vladimiru Kosu, ki je prinesel japonski zrak v slovensko literaturo. Poniž našteje njegove pesniške zbirke iz taborišča, Marija z nami gre na tuje (1945) in Deževni dnevi (1946). V Argentini je izšla Križev pot prosečih (1955), Ljubezen in smrt. In še nekaj (1971), Spev naši gori (1978), Tisoč in dva verza iz japonskih otokov (1991). V Sloveniji pa je izšla O svetloba, voda, zrak (1999).

Med poznejšo generacijo okoli 1960 prištevata Tineta Debeljaka ml., in njegovi zbirki Pesmi iz pampe (1965) in Prsti časa (1986, ponatis v Sloveniji 1993). Poniž omenja, kako postaja pesniku pampa čedalje bolj domača.

Od zdomcev naštevata samo te, vsakemu posveti več strani. Poniž se je omejil samo na tiste, ki so izdali svojo zbirke. Moral bi omemniti tako še Vinka Rodeta (izdal zbirko Pesmi iz pampe skupaj z Debeljakom in šapirografirane pesmi v kasteljansčini) in Toneta Rodeta (Mesto pristan), ki imata vsak svojo pesniško zbirko.

Marko Kremžar
"LETO BREZ SONCA"

Pred nekaj tedni je izšla v Ljubljani pri založbi Družina nova knjiga znanega slovenskega pisatelja Marka Kremžarja iz Buenos Airesa. To je to njegova dvanajsta knjiga, od katerih so prve izšle v Argentini, zadnje pa v Ljubljani (nekatero tudi kot ponatisi). V svojih temah pisatelj obravnava sociološka in ekonomska politična dela, katoliški socialni nauk, literarna in dramska dela, pa osebna pričevanja. Med zadnje spada tudi ta nova knjiga.

To leto brez sonca je bilo za Kremžarja čas od pričetka domobranskega umika v Avstrijo maja 1945, potem prisilno vračanje v Slovenijo, križev pot skozi Kranj, Št. Vid v ljubljanske zapore, obsodbo kot člana Slovenske legije na politično prevzgojo, in končno prebeg v Avstrijo in njegovo šolanje v begunskih taboriščih.

Njegovo pisanje je zelo osebno, a obenem zelo objektivno. Njegov opis bežanja čez Ljubelj je podroben, marsikaj je novega. Pravtako njegov opis vračanja vojske partizanom v roke, je zelo stvaren, globok in pretresljiv in zato tudi zelo sprejemljiv.

V knjigi opisuje nadaljnje osebne dogodke. Kremžar kot mladoleten, ostane v Št. Vidu, dokler ga ne določi za sodbo Slovenski legiji, katere član je bil. Popisuje svoje življenje v sodnijskih zaporih na Miklošičevi, njegove sojetnike in njih usodo, pa proces. Kot kaznen je Kremžar dobil le nedoločen čas »politične prevzgoje«. Sledi med drugimi napeti opis prehoda Karavank v svobodo, kjer ga pričakujejo starši.

V knjigi Kremžar opisuje svoje šolanje v slovenski taboriščni gimnaziji pri Marku Bajuku; maturiranje in odhod v Argentino.

Med drugim je prav značilnost te knjige, da v njej Marko Kremžar ne opisuje le dogodke in osebna doživljanja temveč se približa duši sopotnikov in tudi nasprotnikov v luči in senci. Knjigi je napisal odličen uvod Matija Ogrin, knjiga pa je izšla v dostojni opremi. ■

Ob stoletnici rojstva

POLJUB

S poljubom Tvojim šel sem v blodnje sveta,
držim na ustnahr ga kot med metulja:
z rož Tvojih sel je v trpek grm trnulja-
ne dam mu odleteti ... noče s cveta ...

Vihar me trese - Tvoj metulj ne odleta,
žar tropski žge - sem v senci kril iz tulja,
grom vdarja v me - ne ospem cvetov s kobulja:
čimbolj je med grenkosti - bolj sva zažeta ...

Kaj, žena, trni ostric so : domovina ...
razpor sveta... tujina... črtov hrup!
Najbolj boli ta cvet ... cvet ... slast edina,
v pasijonki ustnic mojih - Tvoj poljub :

v dan - mrzel žar ... v noč - žgoča mesečina ...

Trpim pod zvezdo Križ: Ljubezen, Vera, Up.

dr. Tine Debeljak (Loma Negra, 14. 2. 1951)

Obiske iz Slovenije

PESNIKI IZ SLOVENIJE NA OBISKU

Pred kratkim je skupina pesnikov iz Slovenije organizirala obisk petih slovenskih pesnikov v Južno Ameriko. Zadnje čase so se kulturni krogi Latinske Amerike pričeli bolj zanimati za slovensko ustvarjalnost, tako v teatru kot v glasbi in literaturi. Da bi dosegli boljši stik s tukajšnjimi literatami in publiko, je društvo Center za slovensko književnost iz Ljubljane, ki ga vodi Brane Mozetič, organiziral nekaj »delovni obisk« v Čilu, Argentini in Urugaju.

V Santiago de Chile so se na bralnem večeru predstavili čilenskemu občinstvu, nato so prišli v Buenos Aires in na koncu so obiskali Montevideo.

V Buenos Airesu so imeli dva bralna kulturna večera. Prvi je bil v Casa de la Poesia, ki se posveča samo

pesniškim večerom. Zbralo se je lepo število Argentinev in slovenskih rojakov, prisoten je bil tudi veleposlanik mag. Bojan Grobovšek. Ta je večer tudi odprl. Nato je vseh pet pesnikov - Maja Novak, Brane Mozetič, Andrej Blatnik, Tone Škrjanc in Svetlana Makarovič, predvajalo svoje pesmi, ki jih je nato v španščini prebral Pavel Fajdiga.

Med publiko je bilo veliko zanimanje o položaju poezije v slovenskem prostoru, o prevodih iz slovenščine in v njo in o potrebi medsebojnega spoznavanja. Splošno mnenje je bilo, da je s takim približevanjem treba nadaljevati na principu recipročnosti.

Drug kulturni večer je bil v knjigarni Gandhi na Corrientesu čez dva večera, kjer se je zbralo več ljubiteljev poezije in je potekal podobno kot prejšnji. Ob dejstvu, da so pred kratkim v Sloveniji zaključili izdajo Borgesovih Izbranih del, je ta kulturni obisk precej pomagal k medsebojnemu poznavanju.

Želeti je, da bodo kulturniki v Sloveniji po svojih mednarodnih zvezah še nadalje prihajali v Argentino, prevajali argentinska dela v slovenščino in svoja v španščino.

KVARTET TARTINI V COLONU

Pred tedni smo imeli rojaki v Buenos Airesu lepo priložnost poslušati slovenski Kvartet Tartini. Ta je bil na obisku v Argentini, najprej v mestu Tucuman, kjer so se tudi srečali s tam živečimi rojaki, pozneje pa še po drugih krajih argentinske republike.

Pred vrnitvijo v Slovenijo pa so prišli v Buenos Aires, kjer naj bi doživeli vrh svojega programa. Tu so snemali koncert za radio, predvsem pa so nastopili v Teatru Colónu v Zlati dvorani.

Večer je odprl veleposlanik RS mag. Bojan Grobovšek, ki je poudaril važnost kulturnega sodelovanja med obema državama ter se zahvalil sponzorjem.

Sodelovali so violinisti Miran Kolbl, Romeo Druker, z violo Aleksander Milošev in violončelist Miloš Mlejnik. V prvi polovici koncerta je sodeloval argentinski pianost Daniel Goldstein.

O koncertu so pisali najvažnejši argentinski dnevnik. Ocene so bile zelo pohvalne. Občudovali so visoko raven nastopa, izredno kvaliteto izvajanj.

Prvo delo je bilo Mozartov koncert op. 415, o katerem pravi kritik, da je »prikazal odlično natančnost gostov«.

V drugem delu nastopa so podali delo Joseja Bragatta Suite criolla,

Ob igranju Triste in Zamba je kritik iz La Nación poudaril »hitro prilagoditev teh glasbenikov v argentinsko glasbo«.

Kvartet Tartini je nato izvedel kvartet op. 4 slovenskega skladatelja Julijana Marije Škerjanca, ki je verjetno največji slovenski impresionistični skladatelj in je napisal to delo leta 1925.

Zadnji prikaz Debussyjev kvartet op. 10 je prikazal stopnjo glasbenega toka in izrazno možnost izvajalcev.

Nedvomno je kvartet Tartini dosegel visoko priznanje zaradi svojih sensibilnih... in zgovornih prikazov visoke vrednosti, ki presegajo meje Slovenije.

Koncerta se je udeležilo večje število rojakov in tudi drugih argentinskih ljubiteljev glasbe, ki so popolnoma napolnili dvorano in v popolni tišini uživali kvalitetna izvajanja.

OBISK LJUBE JENČE

Med mnogimi obiski letošnjega leta štejemo *Ljubo Jenče*, svobodno umetnico. Ljuba se že od leta 1988 posveča zbiranju in poustvarjanju starih ljudskih pripovednih in drugih ljudskih pesmi in pripovedovanju pravljic. V letošnjem letu je izšla njena nova zgoščenka, ki vsebuje slovenske ljudske pesmi skozi praznično leto. Recitatorka Ljuba je večkrat izrazila zanimanje in željo, da bi s svojo umetnostjo in znanjem obiskala slovenske ljudi po svetu. Njen obisk Argentine je bil kratek; kljub temu je obiskala slovenske šole v Mendoza, Bariločah in nekatere v Buenos Airesu. Na Slovenskem dnevu se je Ljuba predstavila s svojim glasom (a capella) in preprostimi ljudskimi zvočili. ■

Odšli so...

UMRL JE VALENTIN INZKO

V 80. letu starosti je 6. novembra umrl dvorni svetnik **Valentin Inzko**. Rodil se je leta 1923 v Svečah v Rožu. Bil je eden izmed najvažnejših predstavnikov šolskega, političnega in kulturnega življenja slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem. Vse življenje se je zavzemal za mirno sožitje obeh narodov. Zaradi svojega prizadevanja za enakopravnost slovenske manjšine in za sožitje na Koroškem je Valentin Inzko prejel več odličij. Za svojo življensko delo je letos prejel Tischlerjevo nagrado, ki je najvišje priznanje, ki ga podelujeta NSKS in Krščanska kulturna zveza. Kot slavist in zgodovinar je izdal več učbenikov. Valentin Inzko, tast Bernarde Fink, je vsa povojna leta sodeloval s slovenskimi begunci, tako na Koroškem kakor pozneje v Argentini. Sodeloval je z raznimi članki predvsem koroške vsebine.

Vsej družini izražamo naše sožalje.

UMRL JE RAFKO VODEB

5. julija letos nas je za vedno zapustil **Rafko Vodeb**. Bil je eden izmed prvih članov SKA ter sodrudek in sourednik Meddobja. Bil je duhovnik, pesnik, umetnostni kritik ter izredno razgledana oseba. Skupaj s Truhlarjem sta v svojih poezijah odsevala moderno strujo, kjer je simbolika, primerjave in originalna povezava različnih občutij razodevala njegovo globoko senzibilnost. Imel je zelo osebne poglede na slovensko stvarnost in zgodovinski čas, ki ga je doletel, zato se je tudi vrnil v Slovenijo.

Ob tem odhodu, kako so primerne njegove besede iz pesmi *Z lagune* :

» ...molk je le odmev
iz večnosti...
pozabljenih besed
zdaj mi nobena zvezda
zenic ne snubi
zdaj me tema prebada
strupeno želo
zdaj bom razpel najzadnje jadro
rdeče jadro
srce.

Kulturni večeri

SLAVNOSTNI KONCERT FINKOVIH V SAN JUSTU.

Obisk Finkovih in pianista Ivana Vombergarja je bil eden izmed vrhunskih dogodkov letošnjega leta. *Bernarda Fink Inzko, Veronika Fink Menvielle* in *Marko Fink* so ob klavirski spremljavi *Ivana Vombergarja* podarili slovenski skupnosti v Argentini očarljiv večer. Koncerta se je udeležilo nad petsto poslušalcev. V prvem delu so nam podali vrhunske izvedbe izbora samospevov Offenbacha, Puccinija, Rossinija in Strausa. Bernarda nas je navdušila s temperamentalno interpretacijo, posebno še v Haendelovi *Ombra mai fu*. Veronika nas je presenetila z odličnim izvajanjem Čajkovskega arije *Ivane Arške*. Nepozabna je interpretacija Marka Finka Figarove svatbe *Non più andrai*.

V drugem delu programa so se pa vrstile argentinske pesmi avtorjev kot Guastavino, Ginastera in Piazzola ter lep venček slovenskih priljubljenih pesmi (Gerbiča, Lipovška, Ipavca, Pavčiča, Adamiča, Nagele, Volariča in Tomca.)

Na koncu koncerta je prišel na oder Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar. Skupaj s Finkovimi so zapeli *Pojdem v rute, Nocoj pa, oh nocoj* in *Bodi zdrava domovina*. Tone Oblak se je tudi tokrat izredno izkazal z delikatno scenografijo - temu večeru primerno.

SLIKARSKA RAZSTAVA

Mladi slikarki, Slovenki iz Buenos Airesa, **Irena Žužek** in **Karla Skvarča** sta imeli svojo **prvo osebno razstavo pri SKA** v soboto 21. avgusta. Vsaka je razstavila 20 slik, iz katerih se je lahko razbral posamezni stil in dosežki. Razstavo je otvorila referentka za umetnost pri SKA Andrejka Dolinar Hrovat. Katica Cukjati je predstavila obe slikarki in na kratko nakazala njuno delo in vrednost stvaritev. Skvarčine slike so pretežno akrili, le dve olji. Štirje portreti in dve kompoziciji se razodevajo v odličnih prepletanjih barv in figur, ki pa niso povsem abstraktne. Na vseh akrilih Karle Skvarča lahko vidimo neko realistično podlago, kjer imajo obrisi, linije in barve vsak svojo lastno težo. V njenih akrilih je značilno, da se barve izražajo v vročih rdečih, oranžastih in rumenih tonih.

Karla Skvarča je predstavila nekaj različnih stilov, od portretov do skoraj čistih abstrakcij.

V primeru Irene Žužek pa je zaznaten drugačen stil. Dela ustvarjalnosti, ki jih je razstavljala, imajo nek skupen imenovalec: intimnost, subjektivnost in abstraktnost. Na platnih je izredno važna kompozicija barv. Ozadje - podlaga slike in izstopajoče figure se mešajo v vrtincu okroglih in več ali manj ravnih črt. Slikarka ima v mislih predvsem harmonijo barv in njih degradee, in šele ko je stvaritev dopolnjena, ji ustvarjalka da neko ime.

Irena Žužek ima v svojih delih že precej izdelan stil, pretežno abstrakten - vse slike so v posebnih tonih umirjenih barv, nanešenih s impresionistično tehniko.

Razstavo si je ogledalo veliko število prijateljev - predvsem mladih - in oboževalcev likovne umetnosti.

MARIJAN MAROLT

Ob stoletnici rojstva Marijana Marolta je SKA priredila spominski večer o tem pionirju kulturnega delovanja v Argentini. Marolt je bil predavatelj, go-

vornik, pisec romanov, poročevalec in kritik, predvsem pa pospeševalec likovne umetnosti v emigraciji. Po predstavi večera je dr. Katica Cukjati predala besedo pokojnikovi hčerki *Poloni Marolt Makek*. Ta je prikazala svojega očeta v družini, svoje spomine nanj in njegovo delo. Govorila je o njegovem delu in življenju na Vrhniki, o njegovem sodelovanju pri slovenskih predvojnih umetniških razstavah, o njegovem prizadevanju za umetniško akademijo, o njegovem delovanju med vojno in kako so po koncu vojne bežali v Argentino. Povedala je, kako je bilo njegovo novo življenje v tujini, ki ga ni strla, temveč mu dala moči, da je nadaljeval v drugih okoliščinah svojo kulturno delovanje. Bil je polihistor.

Kot drugi del večera je podal poglede na pokojnika slikar *Ivan Bukovec*. V glavnem je govoril o Umetniški šoli, ki jo je pričel Marijan Marolt z drugimi.

V Buenos Airesu je Marolt zbral okoli sebe precej učencev, ki jih je uvažal kot umetnosti zgodovinar v skrivnosti slikanja in mu je res uspelo, da je vrsta učencev končala šolo.

V tretjem delu je *Tine Debeljak* podal pregled čez njegovo delo. Marolt je v Sloveniji izdal knjigo o *Vrhniki in Celju*, v Argentini pa romane *Zori noč vesela*, *Jože Petkovšek*, *Ženitev* in *smrt Janeza Kavška* in *Pregled slovenskega emigrantskega slikarstva*. Marolt je bil vrsto let dolgoleten tajnik pri SKA in kulturni referent pri Društvu Slovencev. Dobro obiskani večer je pričal, kako je bil Marjan Marolt poznan in cenjen.

PRIIMKI SLOVENCEV

Arh. Jure Vombergar nas je 5. oktobra presenetil z zanimivo temo, ki do sedaj ni bila med nami predstavljena; to je o priimkih Slovencev. Predavatelj se že vrsto leta ukvarja s to interesantno temo. Ker zbira seznam vseh Slovencev v Argentini, tako stopa v stik z njih priimki. Pričel je predavanje z zgodovinskimi podatki, kdaj in kako je prišlo do današnjih slovenskih priimkov. Jasno in utemeljeno je razložil razne izvore priimkov: patronimiki, po kraju bivanja, imena, ki označujejo lastnosti, priimki po rastlinah, živalih, zafrkljivi in celo žaljivi priimki, itd. V svojem govoru se je tudi dotaknil teme spreminjanja in potujčevanja priimkov na Primorskem pod Italijani. Govoril je tudi o obrobnihi primerih (priimki nezakonskih otrok, najdenčkih). Zaključil je svoja izvajanja z analizo imen nemških naseljencev V Škofji Loki in Kočevju.

Ob številnem obisku tega večera je govoru sledila živahna debata.

ŽUPANOVA MICKA GOSTUJE

Slovenska gledališča se že nekaj let z velikim uspehom pojavljajo na južnoameriških odrih. **Prešernovo gledališče iz Kranja** je že gostovalo v Kolumbiji, Venezueli, gledališče iz Gorice pa v Argentini pred leti s *Plešato pevko*, ki je doživela topel sprejem. Igralci iz Kranja so od 4. do 9. oktobra sodelovali na Festivalu Mercosur v Cordobi. Predstavili so dve deli: *"Benetke"* argentinskega pisatelja Jorgea Accamea pa Linhartovo *"Županovo Micko"*. Prešernovo gledališče iz Kranja je prvo slovensko gledališče, ki je sodelovalo na tem festivalu, ki sodi med največja latinskoameriška gledališka srečanja.

Na mednarodnem gledališkem festivalu Mercosur je letos sodelovalo 48 držav z vsega sveta. Največ jih je z območja prostotrgovinskega sporazuma Mercosur.

Kronika

• Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in Ministrstvo za kulturo sta med 21. in 28. oktobrom organizirala strokovni seminar za kulturne animatorje (osebe, ki skrbijo za kulturo v slovenskih društvih po svetu, prirejajo razstave, proslave, razne svečanosti, režirajo gledališke predstave in recitale, vodijo pevske skupine, itd. Skupina udeležencev je bila sestavljena iz po dveh kulturnih animatorjev iz posamezne čezmorske države, Avstralije, Kanade in ZDA ter štiri iz Severne Evrope, trije iz Argentine in štiri iz območja bivše Jugoslavije.

• Na praznik Marijinega Vnebozetja 15. avgusta je pevska skupina, ki jo vodi Luka Debevec, priredila dobrodelni koncert v ramoški župnijski cerkvi Santísimo Redentor pod okriljem krajevnih Zveze slovenskih mater in žena. Peli so venec Marijih pesmi poleg Luke Debeveca še Gabriela Čamernik, Cvetka Kopac Debevec, Florencia Ottaviano, Ani Rode, Andreja Županc, Matija Debevec in Luka Somoza Osterc.

• Bariloški kvartet Lipa je bil na turneji v Sloveniji. Pevsko skupino sestavljajo arh. Andrej Duh, Janez Rode, Martin Bajda in Janez Mežnar. Imeli so vrsto nastopov v Ljubljani, Domžalah, Celju, Škofji Loki, Ribnici... V Ljubljani so se pridružili pri pevskih izvajanjih argentinski Slovinci Marko Fink, Ivan Arnšek in Ivan Vombergar.

• Ob praznovanju 50. obletnice Hladnikovega Doma je za kulturni program Gledališka skupina Slovenske

Ker so že slovenski igralci prišli tako daleč, pa tudi rojakov je tu veliko, so ponudili Slovenski kulturni akciji, da za slovensko publiko pokažejo klasično in prvo slovensko delo Linhartovo Županovo Micko. Čeprav smo to delo videli pred meseci kot zaključek igralske delavnice pod vodstvom pesnika Kuntnerja, je ta živ stik s slovenskimi profesionalnimi igralci in našo slovensko publiko zelo koristen. Igra je bila postavljena na oder 11. oktobra ob 20. uri v Slovenski hiši.

Igralci pa so s seboj prinesli tudi vzporedno prevajanje v španščino.

Ta klasična in simpatična igra, je bila toplo sprejeta med našo številno publiko.

Režiser, scenograf in kostumer Vito Taufer je to igro predstavil v gorenjskem narečju, dodal pa je še nekaj narodnih pesmi, ki jih zapojejo razni igralci, pa še dva igralca na harmoniko in kitaro (Robert Kavčič in Ciril Roblek). Igralci so odlično odigrali svoje vloge: Vesna Slapar kot Micka, Tine Oman kot oče župan. Originalna zamisel je postavila igro v pravo kmečko in časovno obdobje. Dejanja na odru so tekla gladko, pojavi se zapeljivec, "žvahtni gospod" Tulpenheim (Matjaž Tribušon) in njegova tovariša (Gregor Čušin in šribar Pavel Rakovec). Mickin ženin Anže (Rok Vihar) je bil izvrstno prikazan kot trd, neroden kmečki fant dobrega srca. Mlada vdova Šternfeldovka (Darja Reichman) je v svoji vlogi prav tako presenetila in prepričala publiko.

Na odru se je poznal profesionalizem kranjskih igralcev, ki so to igro odigrali že kakih stokrat.

Moramo se zahvaliti Prešernovemu gledališču iz Kranja in njegovemu ravnatelju Borutu Veselku, ki se je toliko prizadeval za to gostovanje in za lepe trenutke, ki so nam jih s svojo igro predstavili. ■

vasi uprizorila znano dramo Alejandra Casone »Barka brez ribiča«. Igra, katere avtor je bil španski izseljenec v Buenos Airesu, se je prvič uprizorila v tem velenem mestu leta 1945. Igro je v letu 1968 predstavilo Slovensko gledališče Buenos Aires na odru Slovenske hiše v prevodu ge. Marije Kutnar. Igra komedija-tragedija nam prikaže svet financ moderne družbe, svet koristi in želje po ekonomskem napredku, svet sovraštva med ljudmi. Drama nam prikazuje dva svetova v nasprotju: finančni svetsodobne družbe, svet koristi in nešteti žrtvi v prid bogastva le nekaterih, in preprosti svet ribičev. To Casonovo delo, ki razpravlja o človekovih vprašanjih, ki presegajo meje časa je režiral mladi in obetajoči režiser Martin Sušnik. Igra je bila odlično odigrana in je žela aplavze številne publike slovenske skupnosti.

To igro bodo decembra ponovili v Slovenski hiši v okviru SKA.

Drugo Casonovo delo »Drevesa umirajo stoje« pa bodo ponovili na Pristavi v režiji Dominika Oblaka.

Vombergarjeva "Voda"

• Zedinjena Slovenija in Naš Dom San Justo sta se odločila, da kot glavni del proslave 47. Slovenskega dne postavita na oder ljudsko igro »Voda«, ki jo je še pred vojsko napisal Joža Vombergar. V Sloveniji je takoj postala zelo priljubljena igra, ki so jo igrali po vsej deželi, predvsem ker biča tipične slovenske kmečke pregrehe: boj med bogatimi gruntarji in kajzarji, zavist, častihlepnost.

Tudi med nami v Argentini je bila že igrana. Da pa je tudi tako priljubljena, je pokazala nabita dvorana. Režiser Blaž Miklič je s trdo roko in številnimi vajami igro popolnoma obvladal, dal ji je hiter tempo, poudaril glavno misel, izdelal obrobne dogodke in podal še celo vrsto svojih domislic, s katerimi je poživil igro. Igrali so jo živahno in sproščeno.

Vlogo Amerikanca Koprive, ki ga je igral Marcelo Brula, je dobro pokazal ameriški značaj.

Župana Rebernika je predstavljal že izkušeni igralec Janez Krajnik, ki mu je uspelo podati tipičnega vaškega politika. Njegovo ženo je izdelala Nuška Belič Draksler, ki se ji je poznalo, da že vrsto let nastopa na odru. Vlogo hčere je igrala Monika Klareich, ki je prvič bila na odru in je svojo nalogo lepo in pravilno podala. Katrico, županovo nečakinjo je šaljivo in uspešno zaigrala Marjana Modic. K županovim pa spada še županov sin Aleks Puntar s svojo dobro igro.

Ostale igralci so svoje vloge odigrali s sigurnostjo in odgovarjajoč karakterju vloge.

Režiser Blaž Miklič je s svojo kratko vlogo vaškega norčeka obogatil igro. Isto velja za plesne vloške.

Igra je potekala brez zatikanj, zelo živahno. Igralci so slovenski publiko prikazali resnično življenje na vasi, kar je važno pri taki ljudski, skoraj satirični igri. ■

FILM O PETRU OPEKI

Koroška ORT (radio televizija) je pripravila dokumentiran film o misijonarju Petru Opeki. Glavna tematika filma je Opekovo življenje na Madagaskarju in njegova gradnja Koroške vasi za otroke smetiščarje. Film je dosegel prvo nagrado na 12. Mednarodnem filmskem festivalu na Slovaškem. Režija festivala je ocenila film kot »briljantna produkcija«. To dokumentacijo bodo predvajali v nekaterih evropskih državah; igrali so ga tudi v Sloveniji.

Dejavnost naših članov

izven okvira SKA

Helena Klemenc:

- Društvo moronskih likovnih umetnikov (AMAP) ji je podelilo častno pohvalo za slikarstvo. (avgusta).
- Razstavljala je tudi v Aeroestación Morón, meseca oktobra (samostojna razstava)
- V Sakralnem Salonu Mercosur je meseca novembra bila deležna 1. častne pohvale. (slikarstvo)

Veronika Šparhaki:

- Bila je deležna tretje nagrade v Salón de Otoño San Fernando, junija meseca.
- Imela je samostojno razstavo v Aeroestación Morón meseca septembra.
- Meseca novembra je razstavila svoja dela v Galeriji Braque v Capitalu.
- V Sakralnem Salonu Mercosur je prejela 3. nagrado (slikarstvo) v mesecu novembru.
- Skupinske razstave:
Salon Felix de Amador, Quinta Trabuco, Vicente López, meseca septembra.
VII. Bienala Moronske Univerze, (oktobra).
Fundación AVON, Museo de Bellas Artes, La Plata, (oktobra).

Andrejka Dolinar:

- Muzej Sempère v Burzaco ji je podelil drugo nagrado za grafiko in tretjo nagrado za fotografijo v Salonu malega formata. (junija).
- Društvo AMAP (Društvo moronskih likovnih umetnikov) ji je podelilo meseca avgusta častno pohvalo za slikarstvo.
- Bila je deležna druge nagrade v galeriji Braque. (oktobra)
- Meseca novembra je razstavila svoja dela v Galeriji Braque v Capitalu.
- Skupinske razstave:
Salón de Otoño San Fernando (junij).
VII. Bienala Moronske Univerze, (oktobra).
IV Narodna Bienala grafike v Museu do Trabalho, Porto Alegre, Brazil. (julija).
2. Mednarodna razstava grafike v Rosariu, Santa Fe. (oktobra).
Espacio Cultural - Artistas del Oeste, Ramos Mejía (oktobra). ■

Darovali so

Vinko LEVSTIK iz Nove Gorice je daroval 50 švicarskih frankov.

Marinka INZKO s Koroške je darovala 200 USA dolarjev.

Justin STANOVNIK iz Slovenije pa je daroval 200 USA dolarjev.

VSEM DOBROTNIKOM SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO!

Razno

GAUDÍ IN PLEČNIK

V svoji prilogi Arhitektura je argentinski dnevnik LA NACIÓN dne 4. septembra objavil članek, v katerem pisec arh. Luis J. Grossman vzporeja velikega katalonskega arhitekta Gaudija in slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika.

Gaudi je v Barceloni zgradil vrsto hiš in cerkva, najbolj znana je še nedokončana cerkev Sv. Družine. Tudi Plečnik je izoblikoval veliko cerkva.

Najprej poda Plečnikove življenjske podatke in obžaluje, da Plečnik ni bolj poznan v Argentini. Ko se je pisec mudil v Parizu, si je ogledal Plečnikovo razstavo v Muzeju Pompidou. Takoj je spoznal njegove izredne talente in veliko osebnost 20. stoletja, in potrjuje podobno mnenje v spremnem katalogu: Plečnik je slovenski Gaudi. Ko primerja oba umetnika, najde vrsto vzporednosti: Plečnik je član slovenske kulturne manjšine, enako kot je Gaudi Katalonec. Oba sta večjezična in večkulturna. Oba sta ostala zvesta svojemu narodu in oba spoštujeta narodno ljudsko kulturo. Oba sta prišla iz obrtniške družine in oba sta dobra katoličana.

Letos se govori veliko o Gaudiju. Prav je to. A pisec bi bil vesel, če bi se kdo enako zanimal tudi za Jožeta Plečnika.

Predvsem bi bila zanimiva primerjava stilov obeh arhitektov.. Slovenska kulturna akcija in predvsem arh. Marjan Eiletz sta si že veliko prizadevala pri raznih tukajšnjih kulturnih forumih, da bi lahko v Buenos Airesu videli Plečnikovo razstavo, ki je obšla že veliko mest v Evropi, na žalost pa ni naletel na razumevanje. Upajmo, da bomo s časom in z dejstvom, da je Slovenija čezdalje bolj poznana v argentinskih krogih, lahko izpolnilo to željo - doživetje Plečnikove razstave v Buenos Airesu. ■

RAZPIS ZA NOVO OPREMO REVIE MEDDOBJE

Za grafične oblikovalce in študente zadnjega letnika grafičnih tehnik

Kdor želi sodelovati pri natečaju za opremo revije Meddobje, naj predstavi dva vzorca oz. osnutka v največ štirih barvah v naravni velikosti in na črnem kartonu, passepartout, foamboard, itd, v velikosti A3.

Vse to je treba dostaviti Slovenski kulturni akciji do 15. marca 2003 v kuvertah, označenih s šifro (brez drugih podatkov). Oddati istočasno majhno zaprto kuverto z isto šifro, ki v notranjosti vsebuje ime, naslov in telefon pošiljalca.

Nagrajeni vzorec bo sprejet za oblikovanje Meddobja. Ostali pa bodo skupaj z nagrajenima sodelovali v skupinski razstavi grafičnih oblikovalcev v letu 2003.

1. nagrada U\$S 100.

2. nagrada U\$S 50.

Žirija: arh. Marjan Eiletz

arh. Jure Vombergar

dr. Katica Cukjati

Likovni odsek (Tel: 4650-5088)

CORREO ARGENTINO	TARIFA REDUCIDA CONCESION 232
YACI & CORREO CENTRAL	R. P. I. 201682

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. GLAS es propiedad de la Acción Cultural Eslovana. Ramón L. Falcón 4158, (1407) Buenos Aires, Argentina. Urejuje ga odbor, pod koordinacijo tajništva. Glavni urednik: Katica Cukjati. Director: la Comisión directiva bajo la coordinación del secretario. Tisk / impreso en: Editorial Bóruga del Centro Misionar Bóruga, Colón 2544, (1826) Remedios de Escalada, Buenos Aires, Argentina. Izhajanje GLASA SKA denarno podpira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Vsa nakazila na ime in naslov: Alojzij Rezelj, Ramón L. Falcón 4158, (1407) Buenos Aires, Argentina.